

raculorum in confirmationem falsæ fidei, et consequenter Christum non potuisse tunc facere miraculum, nisi ejus vita, et doctrina esset justa, et a Deo. Sic ad litteram Sporer, *loc. cit.*, num. 15.

(30. Oratio quotidiana fidelium, et præsertim *Pater noster*, etc., delet peccata venialia, et quotidiana: textu expresso in cap. *De quotidianis* 20, dist. 3, De pœnitentia, ibi: « De quotidianis, brevioribus, levibusque peccatis, sine quibus hæc vita non ducitur, quotidiana oratio fidelium satisfacit; eorum est enim dicere: *Pater noster*, qui es in cælis, etc. » Delet omnino hæc oratio minima, et quotidiana peccata.

(31. Advertendum est, quod in instructione pro expositione SS. sacramenti occasione orationis 40 Horarum italice tradita de mandato Clementis XI et a nobis allata sub verb. *Eucharistia*, in fine, non excipiuntur sub § 10, pro facultate canendi missam votivam de SS. Sacramento omnes dies, qui excipiuntur in posteriori, et novissima simili instructione italice pariter tradita de mandato Clementis XII. In hac enim sub dicto § 10 post verba: « Come anche, eccettuata la feria quarta delle ceneri, e le ferie seconda, terza, e quarta della settimana santa (excipiuntur etiam) li giorni dell'ottava di Pasqua, e di Pentecoste, le vigilie del S. Natale, e l'ottava dell'Epifania; » qui non erant excepti in dicta instructione Clementis XI. Hinc, utpote posterior, attendenda est nunc instructio Clementis XII quoad exceptionem etiam supradictorum dierum. In reliquis autem est utraque eadem ad litteram; unde sufficit cum dierum exceptorum dierum additione, attendere jam allatam *loc. cit.* instructionem. *Vide ibid.*

(32. Orationes, præter eas quæ in Ecclesia receptæ sunt, in sacris ritibus non sunt admittendæ: Benedict. XIV, tom. 1, constit. 86, incip. *Inter omnigenas*, § 18.

(33. Orationes, seu preces publicæ, earumque formulæ ab Ecclesiastica auctoritate indicendæ sunt et designandæ. Idem, constitut. 82, incip. *Quemadmodum preces*.

ADDITIONES CASINENSES.

Præstat hic cit. constitutionem per extensum referre, tenoris ut sequitur:

« Ecclesiastica auctoritas in designandis publicarum preceationum formulis, et in eisdem indicendis asserritur.

« *Venerabilibus fratribus, patriarchis, primatibus, archiepiscopis et episcopis.*

« BENEDICTUS PAPA XIV.

« Venerabiles fratres, salutem, et Apostolicam benedictionem.

« Quemadmodum preces ad Deum pro principibus effundere, valde consentaneum est, ita convenit, ut precum ipsarum formulæ sint ex illis, quas Ecclesia usu recepit; maxime vero si ejusmodi preces in celebratione missarum adhibendæ sint. Præterea ad ecclesiasticam auctoritatem unice spectat preces illas statuere, atque indicare;

cum nulli sæculari potestati fas sit decernere, præceptoque mandare, ut publicæ preces fiant, sive ad persolvendas Deo gratias pro beneficio aliquo accepto, sive ad illius operi in gravi aliqua necessitate implorandam

« § 1. Divus Paulus in prima ad *Timotheum* cap. II, ut vos bene nostis, ita loquitur: *Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro hominibus, pro regibus, et omnibus qui in sublimitate sunt.* Quod si expediat hoc loco præxim ostendere, qua primæva Ecclesia utebatur in orationibus et precibus ad Deum pro principibus offerendis, eam satis patefacere poterunt sancti Dionysii episcopi Alexandrini ad præsidem Emilianum epistola, Tertullianus in *lib. ad Scapulam*, et in *Apologetico*; sanctus Cyprianus in *Epistola ad Demetrianum*; Origenes in *Respons. ad Celsum*, et Athenagoras in sua *Legatione ad imperatores pro Christianis*.

« § 2. Multum quidem inter se conveniunt credendi et orandi ratio. Proinde in celebratissimis epistolæ S. Cælestini ad Galliæ episcopos additionibus cap. 11, legitur: « Obsecrationum quoque sacerdotalium sacramenta respiciamus... ut legem credendi lex statuat supplicandi. » Atque hinc oritur, in publicis supplicationibus formulas ab Ecclesia præscriptas esse adhibendas; præsertim si res agatur de orationibus, quæ recitari debeant in missa, ut dictum est. Idcirco etiam a sacro Concilio Tridentino cavetur, ne preces in missarum celebratione adhibeantur, « præter eas quæ ab Ecclesia prebent, et frequenti ac laudabili usu receptæ fuerint. » Quamobrem in Missali Romano pro omni fere necessitate existunt piæ quidem ac religiosæ orationes et vetustis ac venerabilibus sacramentariis opportune depromptæ.

« § 3. Neque vero putamus nimium progredi, imo inter æquos auctoritatis nostræ limites Nos certe consistere credimus, cum asserimus ad ecclesiasticam quidem, non autem ad sæcularem potestatem pertinere, de ecclesiasticis ac spiritualibus rebus disponere. Magnus ille Osius episcopus Cordubensis apud sanctum Athanasium in *Epistola ad solitariam vitam agentes*, ecclesiastica sane libertate ad Constantium imperatorem hæc scripsit: « Ne te misceas ecclesiasticis rebus, neque nobis in hoc genere præcipe; sed potius ea a nobis disce. Tibi Deus imperium commisit: nobis, quæ sunt Ecclesiæ concredidit.... » Cave ne quæ sunt Ecclesiæ, ad te trahens, magno crimini obnoxius fias. Scriptum est: *Quæ sunt Cæsaris, Cæsari, et quæ sunt Dei, Deo.* »

« § 4. Ad viciniora autem tempora, et ad rem, quæ epistolæ huic nostræ occasionem dedit, propius accedentes, dicimus, a laicorum ipsorum tribunali abrogata fuisse, atque rescissa sæcularis alicujus magistratus decreta, quibus publicæ pro principibus preces indictæ fuerant, quod ejusmodi de-

creta nullius auctoritatis, aut roboris esse per se innotesceret. Et non multis ab hinc annis sacra Concilii congregatio, prædecessoribus nostris annuentibus, publice abrogavit, irritumque fecit sæcularis potestatis edictum, quo illa, ob partam a principe victoriam, indixerat pro gratiarum actione, *Te Deum laudamus*, etiamsi protestationem inseruisset de præjudicio ecclesiastico juri non inferendo, quod nimirum facto protestatio ipsa adversaretur.

« § 5. Ut igitur æquitatis jure, rectoque ordine omnino procedatur, monemus vos, atque hortamur, ut tum vos, cum alii opera vestra, Deum sedulo rogent pro incolumitate, ac felicitate vestrorum principum, quemadmodum et Nos pro principibus catholicis quotidie facimus. Æquo libentique animo accipite, quod potestates sæculares a vobis petant, ut pro se publicæ preces fiant; atque operam date, ut Ecclesiæ formulæ in illis usurpentur, neque novæ, aut inusitatæ orationes in missa recitentur.

« § 6. Si autem, quod Nobis persuadere non possumus, laicalis aliqua potestas, usu, vel consuetudine aliqua, (quæ abusus revera dici debet), præsumat auctoritatem vestram in hoc minime agnoscere, sed jure suo directe velit publicas preces indicere, imo et pœnam parere reuventibus statuere audeat; loquimini et vos, quemadmodum Osius ad imperatorem locutus est. Rationes adducite, quas, qui errant, fortasse ignorant, palam ipsis facite, hanc nullatenus esse rationem exorandi Deum, atque id, quod cupiunt, consequendi: ad vos confugere eos debere, cum vos sitis, qui licet *ex hominibus assumpti*, tamen estis *pro hominibus constituti in iis quæ sunt ad Deum*, ut ad Hæbræos Apostolus loquitur: nec, præter vos, posse aliquem opus hujusmodi suscipere, et hunc sumere sibi honorem, *sed qui vocatur a Deo tanquam Aaron.*

« § 7. Quod si dictis non acquiescant, neque a vobis opportunum judicetur in eos ita procedere, ut Ecclesiasticæ disciplinæ jura exigent, vobis stricte mandamus, ut Nos quamprimum certiores de iis faciatis, opportunis quoque transmissis ad manus nostras documentis: cum Nos parati simus ea omnia facere, quæ clarissimi prædecessores nostri in ejusmodi occasionibus facere consueverunt. Nolumus enim, ad supremum Dei tribunal vocati, de neglectis sanctuarii juribus sotes judicari. Interea vos paterno amore complectimur, vobisque Apostolicam benedictionem impertimur.

« Datum Romæ apud sanctam Mariam Majorem, die 23 Martii mcccxlvi, pontificatus nostri anno tertio. »

(34. Oratio in communi suadet, et laudatur: Orationum vocalium recitatio laudatur, et confirmantur indulgentiæ eas recitantibus concessæ: Orationis mentalis exercitium docentibus, illamque peragentibus novæ indulgentiæ conceduntur: Orationem mentalem per mensem peragentibus, et confessis, ac sacra communione reffectis indulgentia plenaria conceditur. Hæc

omnia ex constitutione 23 Benedicti XIV, tom. II Bullar., quam hic per extensum adducimus:

« *Venerabilibus fratribus patriarchis, primatibus, metropolitanis, archiepiscopis, episcopis et præsulibus, locorum ordinariis universis gratiam, et communionem Sedis Apostolicæ habentibus.*

« BENEDICTUS PAPA XIV.

« Venerabiles fratres, salutem et Apostolicam benedictionem.

« Quemadmodum nihil est hominibus a familiari Dei consortio et consuetudine avulsis et ejectis ad divinos hauriendos fulgores, ad æternam salutem procurandam et ad Deum quasi manu facta coeundum magis opportunum, salutare, ac necessarium oratione, quæ est veluti ascensio animæ de terrestribus ad cœlestia, inquisitio supernorum, invisibilium desiderium, conjunctio Spiritui sancto et ad Deum locutio; ita, ne desolatione desoletur universa terra ex eo quod nullus recogitet corde, omnes et singuli ubique et semper salutaribus præceptis monendi sunt, quod oporteat semper orare et nunquam deficere; ut in omni oratione et obsecratione, cum gratiarum actione, petitionibus nostris innotescantibus apud Deum, ipse, qui dives est in omnes eum invocantes, nec nostras abs se deprecationes. Eapropter prædecessores nostri Romani Pontifices divina institutione formati, ut Christifideles ad orationis sive vocalis, sive mentalis, ut dicitur, illa sit, studium cum alacritate ineundum, et sine intermissione frequentandum incitarent, eosdem cum cohortationibus inflammare, tum cœlestium etiam munerum thesauris, quorum dispensationem ipsis crediderat Altissimus, allicere studuerunt. Indulgentias enim, peccatorum remissiones et de injunctis eis quomodolibet debitis pœnitentiis relaxationes elargiti sunt iis, qui sive vocales preces recitarent, sive per aliquod temporis spatium quotidie in lege Domini meditentur. Nos autem laudatissimis eorumdem prædecessorum nostrorum exemplis incensi, non solum omnes et singulas indulgentias, peccatorum remissiones et pœnitentiarum relaxationes per eosdem nostros prædecessores pro recitantibus quas-cunque vocales preces (dummodo nunquam revocatæ fuerint), aut quomodolibet orantibus quocunque modo, sive ad tempus sive in perpetuum ad hanc usque diem concessas Apostolica auctoritate, tenore præsentium, sub iisdem prorsus modo ac forma confirmamus et quatenus opus sit de novo concedimus: verum etiam alias insuper iis præsertim, qui mentalis orationis, seu meditationis studio operam dederint ut infra, impertimur. Primum itaque omnibus et singulis, sive qui tam in Ecclesiis, quam alibi et ubicunque locorum publice et private quoscunque homines orandi, seu meditandi rudes quomodocunque orare et meditari docuerint, sive qui pie orandi

et meditando institutioni huiusmodi, ut præmittitur, interfuerint, dummodo vere pœnitentes, ac sacra communione refecti, qua vice id egerint, septem annos et totidem quadragenas de injunctis eis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentiis in forma Ecclesiæ consueta relaxamus. Iis vero tam docentibus, quam addiscentibus, qui assidue præmissa peregerint, ac similiter vere pœnitentes, ac sacra communione refecti, pro Christianorum principum concordia, hæresum extirpatione, ac sanctæ matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint semel in mense pro uniuscujusque commodo et arbitrio, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, quam per modum suffragii animabus Christianifidelium, quæ Deo in charitate conjunctæ ab hac luce migraverint, applicare possint, misericorditer in Domino concedimus. Insuper iis, qui per duos quadrantes continuatos, vel saltem per quadrantes horæ singulis diebus et per totum mensem orationi mentali dabant operam, et vere pœnitentes et confessi, sanctissimum eucharistiæ sacramentum sumpserint; ac pro Christianorum principum concordia, hæresum extirpatione et sanctæ matris Ecclesiæ exaltatione pias apud Deum preces pariter effuderint, plenariam semel quolibet mense omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, quam illidem per modum suffragii animabus Christianifidelium, quæ Deo in charitate conjunctæ ab hac luce migraverint, applicare possint, auctoritate et tenore similibus misericorditer in Domino elargimur. Etsi autem, juxta divinum Domini Nostri Jesu Christi præceptum, oporteat ut quisquis oraturus, ne ad instar hypocritarum videatur ab hominibus, intret cubiculum suum et clauso ostio oret cœlestem Patrem in abscondito: tamen cum ipse Dominus dixerit quod *ubi sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum*; et sanctus Joannes Chrysostomus prædicet esse in oratione cum fratribus plus aliquid, videlicet concordiam, conspirationem, amoris conjunctionem et charitatis clamorem felici societate, ex qua orationes infirmiores, se simul complexas, validiores in cœlum evehi; optimum esset, ubi commode fieri posset, ut quemadmodum in nonnullis institutum esse accepimus, ita in omnibus et singulis diocesis in more poneretur: nimirum, ut singulis diebus, dato certo campanarum signo, sive in ecclesiis, dummodo totius populi multitudo unum in locum, ubi oret, masculis a feminis seorsim collocatis, convenire facile possit et nulla suboriat confusio et inordinatio; sive in propria domo patresfamilias, eo, aut alio opportuniore tempore ante imaginem sacram cum tota familia convenientes orent. Eapropter vos, venerabiles fratres, rogamus et in Domino hortamur, ut omnibus et singulis ecclesiarum piorumque locorum, in civitatibus quidem cathedralis, aliarumque præcipuarum ecclesiarum; in oppidis vero, paro-

chialium ecclesiarum superioribus, ac rectoribus injungatis, ut, præmissis campanæ sonitu iis diebus, iisque horis, quibus vobis opportunius in Domino visum fuerit, dando, decernendoque omnes Christianifideles uniuscujusque curæ commissos, quos in unum convenire contigerit, in mentalis orationis studio erudire, sive per alios peritos erudiri faciant, atque ad illam frequentandam accedere, necessitatem, utilitatemque proponere, indulgentiarum thesauros, quos de benignitate apostolica elargimur, explicare, et ad ipsos ea, quæ decet, pietate, ac reverentia lucrandos inflammare studeant et enitentur; atque etiam, si commode, ut præmittitur, fieri poterit, orationi mentali in communi practica, ut dicitur, vacare, in eaque exerceri faciant et curent. Præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, ut earundem præsentium litterarum transumptis, seu exemplis manu alicujus notarii publici subscriptis et sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Interim Apost. benedict. vobis, ven. fratres, peramanter impertimur.

« Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub annulo Piscatoris, die 10 Decemb. MDCCCLVI, pontificatus nostri anno sexto.

« CAJETANUS AMATUS. »

* Anno antecedenti super eodem argumento emanaverat hoc aliud decretum:

« Cum sacre congregationi indulgentiis sacrisque reliquiis præpositæ humillime expositum fuerit, tribus diebus, scilicet feria v in Cœna Domini, ac Parasceves et Sabbati sancti, quibus incruenta sanctissimi corporis et sanguinis D. N. Jesu Christi sacrificia ex ecclesiasticæ disciplinæ instituto offerri minime possunt, quoddam pium exercitium in Urbe et in aliquibus Italiæ locis introductum inveniri sub hac lege, ut quisque, spatio saltem unius horæ omnibus ac singulis præfatis diebus orationi mentali vel vocali, in suffragium animarum in purgatorii pœnis degentium vacare debeat, ut quo tempore ipsæ fidelium defunctorum animæ suffragiis ex missarum celebratione provenientibus destituuntur, alia, qua potest ratione, valeant adjuvari; eadem sacra congregatio, die 6 Aprilis 1743, re mature perpensa, ad laudabile huiusmodi institutum confovendum, omnibus et singulis utriusque sexus in Urbe ac in Italia Christianifidelibus, qui saltem corde contriti diebus in Cœna Domini, ac Parasceves et sabbati sancti orationi mentali, vel vocali in suffragium fidelium defunctorum unam saltem horam devote impenderint, indulgentiam septem annorum, totidemque quadragenarum animabus fidelium defunctorum applicabilem in perpetuum concedendam esse censuit. De quibus facta per me infrascriptum secretarium die 10 ejusdem mensis sanctissimo Domino

relatione, Sanctitas sua votum sacre congregationis approbando benigne annuit.

« C, card. DE HIERONYMIS, præf.

« A. M. ERBA, protonotarius Apostolicus, sec. »

V. Append. t. IV, v. INDULGENTIA, n. 26.

Eandem indulgentiam confirmavit SS. D. Noster Papa Benedictus XIV, die 4 Mart. 1750 an. jubilei. Vide verb. JUBILEUM, art. 1, n. 47*.

(35. Ut quisque sciat modum concludendi orationes, seu Collectas, tum in missa, tum in divino officio, quidam sacer poeta sequentibus versibus omnes, quotquot dari possunt, conclusiones univit, videlicet:

Per Dominum dicas, cum Patrem presbyter oras,
Cum Christum memoras per eundem dicere debes,

ORATORIUM.

SUMMARIUM.

1. Oratorium, genericè captum, quid sit? — 2. Oratorium pro missis celebrandis aliud est publicum, et aliud est privatum. — 3. Oratorium publicum pro missis celebrandis quale sit, et debeat esse? — 4. Oratorium privatum pro missis celebrandis quale sit, et debeat esse? — 5. Affertur decretum Clementis XI de celebratione in oratoriis privatis. — 6. Affertur formula indulti pro oratorio privato. — 7. Affertur clausula, quæ solet poni pro infirmo, etiam nobili. — 8. Quadruplicis speciei solent oratoria privata concedi, et assignantur. — 9. Ad superiorem notitiam juvat expendere singulas clausulas supradictæ formulæ solitæ communiter dari in concessione oratorii privati. — 10. Expenditur prima clausula: *Qui, ut asseris de nobili genere, etc.*, quæ importat veram nobilitatem ab ascendentibus derivatam, et sufficit sola nobilitas patris. — 11. An sufficiat sola nobilitas matris. — 12. Expenditur secunda clausula: *In privato domus tuæ, etc.*, quæ non privat indultarium hoc privilegio, etiamsi mutet domicilium, et illud transferat etiam in aliam diocesisim. — 13. In tali casu debet approbari ab ordinario illius civitatis, seu diocesis ad quam oratorium transferatur. — 14. Et probabilius debet iterum approbari, etiamsi transferatur de una in aliam domum intra eandem civitatem, seu de uno loco ad alium intra eandem domum. — 15. In casu vero, quod verba illa: *solitæ habitationis in diocesi N. existentis, seu civitatis N. vel diocesis N.* posita sint in indulto restrictive, et taxative, transferens habitationem ab una ad aliam diocesisim, non trahit se cum privilegio oratorii privati. — 16. Privilegiatus potest probabiliter tam in civitate quam ruri, dum ibi commoratur, uti oratorio privato, ita tamen, ut interim non utatur eo, quod est in civitate. — 17. Tertia clausula: *Decenter muro exstructo et ornato*, denotat quod locus, in quo vult erigi oratorium, debet esse decens, muro clausus, saltem a tribus lateribus, ornatus, et instructus omnibus suppellectilibus necessariis ad sacrum faciendum, et ab omnibus domesticis usibus liber et segregatus. — 18. Unde supra cubiculum oratorii, seu supra capellam non debet retineri lectus ad dormiendum, aut alia res profana. — 19. Potest tamen privilegiatus, si nolit amplius uti privilegio, pro suo libito convertere oratorium in usus profanos. — 20. Si autem privilegiatus velit iterum tale oratorium profanatum remittere ad usum celebrandi sacrum, indiget nova approbatione ordinarii. — 21. Quarta clausula: *Per ordinarium loci prius visitando, etc.*, indicat non posse valide oratorium constitui, nisi præcedat visitatio, et approbatio ordinarii, ejusque licentia. — 22. Sufficit tamen, si semel visitetur, et approbe-

FERRAR. V.

Cum Christo loqueris, qui vobis dicere quæras,
Qui tecum, si sit Collectæ finis in illo,
Et si Spiritus almus, ejusdem dicere debes.

(36. * Peccatorum orantium tria sunt genera. Alii scilicet in statu peccati mortalis et se credunt contritos, quamvis non sint. Eorum oratio rite instituta a Deo exauditur. Alii dolent quidem de peccato, sed non ita, ut ab eo se expediant; hi vero, ut eniti ac se liberare valeant, si ideo Deum deprecantur, ea saltem impetrabunt, quæ ad æternam suam salutem pertinent. Sunt tandem, qui nec dolent de peccato, nec enitentur, ut e statu illo exeant; imo nec volunt; si quid illi petierint a Deo vel spirituale, vel temporale, raro exaudiuntur. Ita ex Suarez, *Instit. eccles.*, 62, § 10*.

tur, et licentia obtineatur ab ordinario loci, vel ejus vicario, seu delegato, aut vicario capitulari. — 23. Ordinarius adveniens oratorium præditum omnibus requisitis in indulto, tenetur approbationem, et licentiam concedere. — 24. Ex justa causa potest tamen eam non concedere, et concessam revocare, donec oratorium sit decenter instructum omnibus in indulto requisitis. — 25. Privata oratoria post primam visitationem non possunt amplius de jure visitari ab episcopo. — 26. Attamen episcopus per viam denuntiationis et inquisitionis potest accedere ad ipsa oratoria privata, ut videat quomodo se habeant, et an decenter retineantur et custodiantur. — 27. Episcopus non potest concedere licentiam celebrandi in oratoriis privatis. — 28. Imo episcopi neque possunt concedere licentiam domi celebrandi, ut infirmus pro viatico communicetur. — 29. Potest tamen episcopus concedere licentiam, erigendi oratorium in domo privata, et inibi per modum habitus semper celebrandi, dummodo tale oratorium habeat publicum ingressum, et egressum. — 30. Privilegium oratorii durat, durante vita illius, cui facta est concessio, eoque mortuo, finitur, nec transit ad hæredes. — 31. Mortuo Summo Pontifice, qui concessit, et ordinario, qui approbavit oratorium, non perit oratorii concessio. — 32. Imo indultum oratorii non perit, mortuo Pontifice concedente, etiamsi ante ipsius mortem nondum fuerit ab ordinario approbatum, et executioni demandatum. — 33. Quinta clausula: *Unam missam pro unoquoque die*, clare demonstrat non posse ibi celebrari, nisi unicam missam pro qualibet die. — 34. Unde tam celebrans, quam celebrare faciens in dicto oratorio alteram missam et plures, peccant mortaliter. — 35. Sexta clausula: *Dummodo in eadem domo celebrandi licentia, etc.*, aperte ostendit, quod in eadem domo nequeunt esse plura oratoria, et quod idem oratorium nequit suffragari quoad satisfaciendum præcepto audiendi missam pluribus dominis et familiis distinctis. — 36. Unde, si in eadem domo sint duo domini cum suis distinctis familiis, et uterque impetravit indultum oratorii, is qui posterius impetravit, non potest eo uti, durante indulto pro eadem domo prius impetrato. — 37. Cessante autem primo indulto, incipit valere secundum posterius impetratum pro eadem domo. — 38. Si autem plures familiæ habitent in domo divisa in plures distinctas partes, potest pro qualibet habere locum privilegium oratorii privati. — 39. Item si domus pluribus solaris constet, et in ipsis constituentur diversæ habitationes, pro diversis familiis, erunt diversæ domus juxta diversitatem solariorum. — 40. Septima clausula: *Per quemcunque sacerdotem ab ordinario approbatum, etc.*, indicat sacerdotem ibi celebraturum

50